

LIITTOKOKOUSALOITE 2019 KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITON LIITTOKOKOUKSELLE**Lainsäädäntö ja oikeuksien valvonta**

Lainsäädäntömuutoksien lausunnoissa tulee huomioida lausunnolla olevan lain vaikutukset keskivaikeasti, vaikeasti ja syvästi kehitysvammaisiin ihmisiin. Heidän etuaan ajavat omaiset ja läheiset tulee ottaa myös huomioon.

Lainsäädännön muutoksiin liittyviin lausuntoihin ja eduskuntakuulemisiin pitää osallistua nykyistä enemmän omaisia ja läheisiä. Tukiliittoon on perustettava edunvalvontatoimikunta, joka osallistuu mm. lakihankkeiden valmisteluun.

Oikeuksien valvontaan, neuvontaan ja mahdollisiin oikeustoimiin on resursoitava nykyistä enemmän Tukiliitossa ja järjestötasolla, koska lainsäädäntö muuttuu tulevaisuudessa huomattavasti ja myös YK:n vammaissopimuksen tulkitseminen vaatii juridista asiantuntemusta. Sote-uudistus muuttaa hallintoa, päätöksentekoa ja palvelujen järjestämistä sekä niiden tuottamista.

Neuvontaa tulee saada kaikkina arkipäivinä virka-aikana. Lakineuvontaan tulee käyttää STEA:n rahoitusta riittävästi. Lakineuvonnan puhelinnumero on julkaistava yhdistysten jäsentiedotteissa, Tukiviestissä ja liiton kotisivuilla.

Kehitysvammaisten Tukiliiton tulee valvoa valtakunnallisesti palvelujen tasa-arvoista toteutumista palvelujen laadun ja hinnoittelun osalta.

16.1.2019

Kaarina Kehitysvammaisten Tukiyhdistys ry
Killin Kehitysvammaisten Tukiyhdistys ry
Turun seuden Kehitysvammaisten Tukiyhdistys ry

Liittohallituksen vastaus aloitteessa esitettyyn asiaan:

Kehitysvammaisten Tukiliitto ottaa lausunnoissaan huomioon sen, että kehitysvammaisilla ihmisillä on erilaisia tuen ja avun tarpeita. Myös lakien vaikutuksia arvioidaan kaikkien kehitysvammaisten ihmisten näkökulmasta. Myös perheiden tarpeita ja esimerkiksi jaksamisen tukemista lainsäädännön keinoin nostetaan esille.

Aloitteen tekijät ovat aiemmin ottaneet yhteyttä ja ehdottaneet edunvalvontatoimikunnan perustamista. Liittohallitus on jo kokouksessaan 26.1.2019 hyväksynyt toimenpiteitä liiton toiminnan kehittämiseksi. Yksi toimenpiteistä on jäsenistölle avoimen, nettipohjaisen oikeuksienvalvonnan toimikunnan perustaminen. Toimikunnan tarkoituksena on mahdollistaa jäsenten keskustelu ja vuorovaikutus liiton toiminnassa sekä toimia tiedon keruun kanavana oikeuksienvalvonnan kysymyksissä.

Haasteena lausuntojen valmistelussa on nykyään todella lyhyt lausuntoaika, joka on usein kokonaisuudessaan vain 1-2 viikkoa. Käytännössä lausunnot joudutaan yleensä laatimaan toimistolla ammattityönä. Kehitysvammaisten Tukiliitto on palkannut asiantuntijoita tekemään vaikuttamistyötä ja sen osana valmistelemaan lausuntoja. Liittohallitus seuraa lausuntotyötä ja aikataulun salliessa käsittelee kaikki merkittäviä asioita koskevat lausunnot. Eduskuntakuulemisiin Kehitysvammaisten Tukiliitolla on ollut mahdollisuus lähettää yksi edustaja.

Neuvontatyötä tehdään jo nyt kaikkina arkipäivinä. Lakineuvontaa saa puhelimitse tällä hetkellä kolmena päivänä viikossa klo 10-14. Vajaa puolet yhteydenotoista tulee tällä hetkellä sähköpostitse.

Lakineuvonnassa keskeistä on asioiden selvittäminen, asiakirjoihin tutustuminen ja vastausten kokoaminen yhteydenottajalle. Tuota tausta- ja selvitystyötä sekä sähköpostitse annettavaa neuvontaa tehdään puhelinaikojen ulkopuolella. Siksi on tarpeellista ja tarkoituksenmukaista keskittää puhelimitse annettavaa neuvontaa puhelinaikoihin. Nykyisiä lakineuvonnan puhelinaikoja voidaan kuitenkin tulevaisuudessa tarkastella ja tarvittaessa jakaa useammalle päivälle, mikäli se näyttää palvelevan yhteydenottajia ja soittajia. Tällä hetkellä puhelinaikoja on kohdistettu erityisesti maanantaille, koska sen on huomattua palvelevan yhteydenottajia. Soittajat tavoittavat neuvonnan hyvin, saavat tarvitsemaansa apua eivätkä puhelinajat ole ruuhkautuneet.

Varsinaiseen lakineuvontaan ja valtakunnalliseen oikeuksien valvontaan on Tukiliitolla käytettävissä kolme henkilötyövuotta, joista noin 1,5 käytetään lakineuvontaan. Vaikuttamistyön, oikeuksienvallvonnan ja neuvonnan kokonaisresurssi on parhaillaan suunnittelun alla.

Kehitysvammaisten Tukiliitto vaikuttaa omalta osaltaan ja valtakunnallisten verkostojen kautta siihen, että palveluiden laatu ja hinnoittelu olisi mahdollisimman tasa-arvoista.

Liittohallituksen esitys liittokokoukselle:

Liittokokous hyväksyy liittohallituksen vastauksen.